

Kokoelmatyön prosessia hankintaa valmisteltaessa

Anne Isomursu 22.11.2011 Valtakunnalliset kuva-arkistopäivät

SUOMEN **VALOKUVATAITEEN** MUSEO

Kokoelmatyön prosessit

- Esitutkimus ja hankintaraportti
- Hankintapäätöksen tekeminen
- Kokoelmaselvitys
- Arkistojärjestyksen suunnittelu
- Kokoelmarakenteen dokumentointi
- Yksittäisten kuvien luettelointi
- Digitointi

Esitutkimuksen avulla valmistellaan hankintapäätöstä

Negatiivimappeja ja työvedoksia kokoelman alkuperäisessä ympäristössä valokuvastajan työhuoneessa.

- **kokoelman muodostumisen**
- **käytön ja**
- **säilyttämisen historia**
- tutkitaan kuva-aineistoa
- tutkitaan kirjallista aineistoa
- haastatellaan kokoelmaa tuntevia

Kokoelman tiedot kirjataan hankintaraporttiin,
hankintapäätöstä pohjustamaan

- Kokoelman muodostaminen ja historia
- Sisältö ja rakenne
- Käyttöhistoria
- Erityiset arvot
- Taiteelliset tai valokuvahistorialliset arvot
- Säilytyshistoria
- Kunto

Kokoelmanmuodostamisen historia

Kokoelmatyyppejä:

- Valokuvaajan arkisto
- Yrityksen tms. yhteisön arkisto
- Perheen ja suvun kokoelma
- Keräilijän kokoelma
- Teoskokoelma

Millaisia kokonaisuuksia ja missä järjestyksessä on säilytetty yhdessä

- tilaajan tai toimeksiantajien mukaan
- julkaisun mukaan
- kuvatyypeittäin
- kronologisesti kuvausajan mukaan
- aakkosittain kuvauskohteen mukaan
- luokiteltuna aiheen tai kuvauspaikan mukaan

Kuva-aineiston määrän arvioiminen: onko säilytystilaa, onko luettelointityövoimaa

Hyllymetrille mahtuu noin 17 000–20 000 kinonegatiivia

- 6x6 ja 6x9 negatiiveja n. 11 000 kpl
- Yhden tai useamman eri kokoja sisältävän säilytysyksikön kuvamäärä lasketaan tai arvioidaan ja kerrotaan saman tapaisten yksiköiden määrällä

Kokoelman voi myös jakaa toisen
museon kanssa

Valokuvaajatieto auttaa luomaan tulkinnan viitekehyksen

Mistä ympäristöistä valokuvaaja on ammentanut vaikutteita, ketkä ovat hänen esikuviaan ja ketkä hän on kokenut opettajikseen?

Millainen informaatio- ja totuusarvo kuvalla on?

- Luontokuvaajan valokuva kaatopaikalta: kulutuskritiikki?
- Lehtikuvaajan kuva kaatopaikalta: kunnallispolitiikka, päivänpolitiikka?

Kokoelman sopimushistoria

on omistamista ja käyttöä koskevien
määräaikaisten ja pysyvien sopimusten
kokonaisuus

- Omistusoikeus
- Tekijänoikeudet
- Henkilötietolain edellyttämät suostumukset

- Mahdollistavatko kokoelmaan liittyvät oikeudet museokäytön?
- Voidaanko oikeuksia hankkia?

Kokoelman käyttöhistoria kertoo kuvaston aikalaismerkityksistä ja sen kunnosta

- Kuka tai ketkä henkilöt tai mitkä organisaatiot ovat voineet kokoelma-aineistoa käyttää?
- Sisältyykö kokoelmaan aineistoa, jota on käytetty enemmän kuin muuta aineistoa?
- Miten kokoelmaa on käsitelty? Onko vedostettu, selattu, lainattu?
- Onko kokoelman aineistoa julkaistu näyttelyissä tai julkaisuissa?
- Milloin kokoelma on ollut aktiivisessa käytössä?

Valokuvaajan kirjallista aineistoa

- luettelot, kuvauspäiväkirjat ja muut muistiinpanot esimerkiksi kalentereissa
- reseptikirjat ja kuvaus- sekä pimiömuistiinpanot
- kirjeenvaihto
- kirjanpito ja tositteet
- kuvatilausten kirjanpito, asiakaskortistot
- erilaiset sopimukset tilaajien tai työnantajien kanssa
- näyttelyluettelot
- yhdistystoiminnan muistiinpanot
- lehtileikekokoelmat
- omat ja yhteisjulkaisut
- ammattilehdet
- ammattikirjallisuus

SUOMEN **VALOKUVATAITEEN** MUSEO

Kokoelmapoliittinen ohjelma on asiakirja, johon on kuvailtu kokoelman

- historia, nykytilanne ja kehitystavoitteet
- hallinnan, hoidon ja käytön periaatteet
- kartuttamisen linjaukset:
hankintasuunnitelma

Riittävätkö museon resurssit säilyttämiseen?

- Hankintaraporttiin kirjattua kokoelman kuvailua verrataan kokoelmapolitiikkaan ja hankinta suunnitelmaan –täyttääkö aineisto kokoelmapolitiikan vaatimukset?
- Onko kokoelma riittävän hyvässä kunnossa pitkäaikaissäilytykseen?
- Jollei voida hankkia, etsitäänkö kuvastolle jokin muu säilyttäjä?